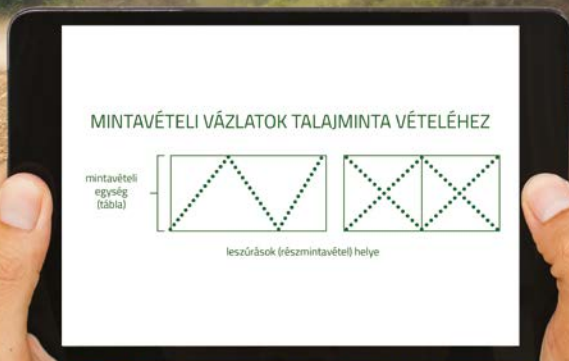


# TALAJMINTA- VÉTELEZÉSI ÚTMUTATÓ



NEMZETI  
AGRÁRGAZDASÁGI  
KAMARA



NAK – A MEGBÍZHATÓ PARTNER



## MINTAVÉTEL

A pontos szaktanács, szakvélemény alapját képező megbízható laboratóriumi talajvizsgálati eredmények elengedhetetlen feltétele **a kötelezettségvállalással érintett egybefüggő területenkénti, szakszerű talajmintavétel** (MSz-08-0202-1977). A mintavétel célja **az adott területre jellemző átlagminta felvétele**, mely a talajtulajdonosságok és a tápanyagtartalom meghatározására alkalmas. **Egy átlagminta maximum 5 hektárnyi területet, illetve egy talajréteget jellemezhet.**





**Tápanyag-gazdálkodási terv készítése céljából vett minta esetében a mintavételi egységek meghatározásánál a következőket szükséges figyelembe venni:**

- a parcella és táblahatárokat, a készítendő terv céljaival összhangban.
- AKG és ÖKO pályázat esetén az utolsó gazdálkodási évben esedékes ismételt talajvizsgálatnál a mintákat ugyanazokról a helyekről kell venni, mint a kezdő évben.
- A mintavételi egységeknek talajtaniilag egységesnek (homogénnek) kell lenniük, és az így kijelölt egységeken kell az átlagmintát begyűjteni.
- Amennyiben egy parcella területe meghaladja az 5 hektárt úgy a parcellát maximum 5 hektáros, homogén mintavételi területekre kell bontani.
- Az egy termelő által **azonos művelésben részesített**, egymással összefüggő kisebb parcellák 5 hektárig egy mintavétellel jellemezhetők.

## ÁTLAGMINTA



**Az átlagminta egy meghatározott nagyságú terület jellemzésére szolgáló, több helyről, azonos talajmélységből vett azonos tömegű részminták keveréke. Az átlagmintát talajtaniilag egységes (homogén) területről, azonos szintből, és egységes módszerrel szabad venni:**

- **szántóföldi kultúráknál**, a művelt rétegből (általában a 0-30 cm-es) parcellánként, de max. 5 hektáronként veszünk egy átlagmintát,
- **rét-legelő kultúráknál**, a 2-20 cm mélységből (a 0-2 cm-es gyepréteget eltávolítva) parcellánként, de max. 5 hektáronként veszünk egy átlagmintát,
- **állókultúráknál**, max. 5 hektáronként veszünk két rétegből egy-egy átlagmintát.
- A részmintákat gyümölcs ültetvényeknél a 0-30 és 30-60 cm, bogyósoknál 0-20 és 20-40 cm, szőlő ültetvényeknél 0-30 és 30-60 cm mélységből kell venni. A részmintákból összeállított egy átlagminta egy talajréteget kell, hogy reprezentáljon.

# A MINTAVÉTELI ELJÁRÁS



A mintázandó területről a felső, növényi maradványokat tartalmazó réteg eltávolítása után részmintákat átló mentén vagy cikk-cakk vonalban ajánlatos venni, úgy, hogy legalább 20 vagy réteg-legelő esetén 30 ponton veszünk azonos tömegű talaj-részmintát. A részmintákat alaposan összekeverjük, és ebből az összekevert mintából 1-1,5 kilogrammnyi tömegű átlagmintát kell a laboratóriumba küldeni elemzésre.

## **A mintavétel végezhető:**

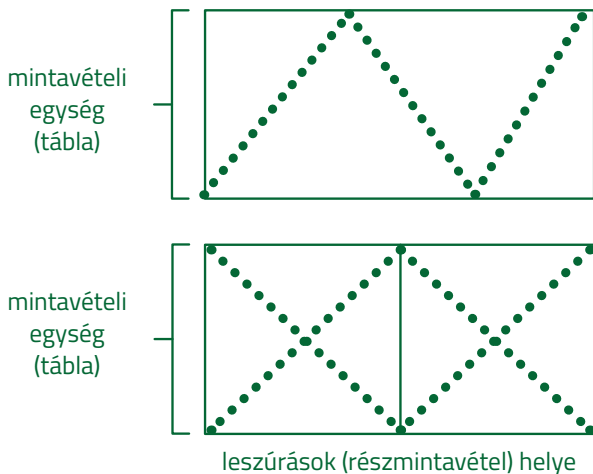
- kézi (fűrők, rétegfűrők, ásó) eszközökkel
- gépi mintavevő eszközökkel.



**A NAK, tagjai számára a körzetközpontokon keresztül lehetőséget biztosít mintavevő rúd kölcsönzésére.**

## MINTAVÉTELI VÁZLATOK TALAJMINTA VÉTELÉHEZ

A talaj-mintavételezés szakszerűségén nagyon sok múlik, hiszen egy rossz módszerrel megszedett talajminta félrevezető képet mutathat területünk adottságairól. A pontosság már a mintavételi pontok kijelölésekor eldőlt, hiszen egy-egy laborba beküldött átlagmintának a reprezentálni kívánt területrész ellátottsági értékeit kell bemutatni. A hagyományos mintavételezés során az 5 hektáros egységekről az alábbi mintavételi vázlatokon bemutatott vonalak mentén haladva 15-20 rész minta megvétele javasolt, amelyek összekeverésével kapunk egy átlagmintát.



## A MINTAVÉTEL IDŐPONTJA



**A mintavétel optimális időpontja: a termés betakarítása után, még trágyázás előtt, ha a talaj művelhető (nem túl nedves, nem túl száraz).**

**A mintavétel elvégezhető még az alábbiak szerint:**

- az ősszel alapműtrágyázott területekről a következő évben, de a trágyázástól számított legalább 100 nap elteltével.
- tavasszal műtrágyázott területről a betakarítás után, de legalább az utolsó trágyázás után 100 nap elteltével
- szervestrágyázás esetén 6 hónap elteltével.

## TILOS MINTÁT VENNI



- szántóföldi kultúra esetén, a tábla szélén 20 m-es sávban,
- a forgókban,
- szalmakazlak helyén,
- műtrágya, talajjavító anyag, szerves trágya depók helyén,
- állatok delelő helyén.



## A MINTA TÁROLÁSA



Az átlagmintát ajánlatos közvetlenül a kb. 1-2 kg talaj befogadására alkalmas NAK logós polietilén tasakba tenni.

A mintákat talajminta azonosító címkével kell ellátni, mely tartalmazza a minta szükséges adatait. A talajminta azonosító címkét vízhatlan csomagolásban kell a mintatároló tasakba tenni, hogy a felirat ne mosódjon el, illetve ne befolyásolja a mérési eredményeket sem.



## TALAJMINTA AZONOSÍTÓ CÍMKE



**A talajminta azonosító címkének tartalmaznia kell a következőket:**

- földhasználó neve, postacíme,
- termőterület adatai, minta származási helye: blokkazonosító, helyrajzi szám, tábla terület, tábla sorszám;
- mintavételt végző megnevezése (ha a megrendelő és a mintavevő nem ugyanaz);
- minta kódja;
- mintavétel időpontja;
- mintavétel mélysége.

**A mintavétel során mindig tartsuk be a fenti szabályokat, hiszen a nem megfelelően vett minta nagy mértékben befolyásolhatja a vizsgálati eredményeket.**

**A falugazdászoknál talajvizsgálatot rendelőknek a NAK biztosítja a mintatároló tasakot és az azonosító címkéhez szükséges vízhatlan csomagolást is!**



NEMZETI  
AGRÁRGAZDASÁGI  
KAMARA

**Nemzeti Agrárgazdasági Kamara**

+36 80 900 365 (3. menüpont)

agrarszolgalattas@nak.hu

[www.nak.hu/labor](http://www.nak.hu/labor)



Kövessen minket!

